

Bezoek aan Sterrenwacht Asten

Door Marieke Michels

Dit verslag is ook gepubliceerd in [Het Schrijvertje, lente 2025](#)



Op 4 februari stond er een bezoek gepland door IVN Roermond e.o. aan Sterrenwacht Asten. Dit is een bijzondere bestemming voor iedereen die geïnteresseerd is in astronomie en de wonderen van het universum. Een flinke groep van ongeveer 25 mensen was aanwezig bij deze activiteit.

De sterrenwacht is vernoemd naar Jan Paagman, een student van TU Eindhoven die helaas op zeer jonge leeftijd onverwacht overleed. Hij was, samen met een mede-student, op dat moment bezig met het bouwen van een telescoop. Zijn vader maakte die klus af, wat in 1980 resulteerde in de opening van een koepelgebouw met telescoop, naast het museum Klok en Peel. In 2000 werd die telescoop vervangen door een modernere variant met meer technische mogelijkheden.

Naast het observatorium zelf, herbergt de sterrenwacht sinds 1989 ook het Pieterse Planetarium, een plek waar bezoekers meer kunnen leren over de sterren en planeten. Dit planetarium werd oorspronkelijk in 1940 geopend in Haarlem en is, na een bezoek aan het Zeiss-planetarium in Den Haag, gebouwd door student Gé Pieterse met 'kringloop-materialen' die hij vond in de haven van Haarlem en bij de fietsenmaker en

met onderdelen van het speelgoed 'Meccano'. Vanuit Haarlem verhuisde het planetarium naar Vlissingen waar het jarenlang gebruikt werd om aanstaande zeelieden op te leiden in het navigeren op de sterren, en uiteindelijk belandde het, na een grondige restauratie, in Asten waar het nog altijd een publiekstrekker is.

We werden ontvangen door een van de vrijwilligers, een man die al sinds 1980 lid is van deze sterrenwacht. In de bezoekersruimte legde hij eerst het verschil uit tussen astronomie en astrologie, en hij benadrukte dat de sterrenwacht zich alleen bezig houdt met astronomie.

Daarna kregen we uitleg over ons zonnestelsel en over de grootte van een aantal planeten in verhouding tot onze aarde. Indrukwekkend om te zien hoe nietig we eigenlijk zijn, in verhouding tot reuzen als Jupiter, Saturnus e.d. Vervolgens maakten we in sneltreinvaart kennis met een aantal interactieve kaarten, zoals een kaart van de maan waarop te zien is waar de diverse maanlandingen hebben plaatsgevonden, een kaart waarop de banen van de planeten om de zon te zien zijn, een kaart met heel veel sterrenbeelden etc.. Alleen dit gedeelte is al de moeite waard om later een keer terug te komen.

Na deze inleiding kregen we in de filmzaal een presentatie over ons zonnestelsel en werd de korte film 'Powers of ten (1977)' getoond ([te vinden op Youtube](#), voor de geïnteresseerden). Vanuit de filmzaal gingen we de kelder in, naar het planetarium. Zelf had ik nog nooit een planetarium bezocht en te oordelen naar de vele 'Oh's' en 'Ah's' was ik niet de enige die het geweldig indrukwekkend vond. Zoiets wil ik wel boven mijn bed....

Daarna was het tijd voor een bezoek aan het koepelgebouw. Via een smal trapje kwamen we op de eerste verdieping waar de telescoop staat. Een schuifdeel van de koepel werd geopend en het hele koepeldak werd zodanig gedraaid dat het open deel uitzicht bood op de maan en een groot aantal sterren. Het licht werd gedoofd, behalve een rode lamp omdat we daar als 'sterrenkijkers' geen last van hebben.

Dankzij de geweldige planning van de programmacommissie en René Horsten hadden we vanavond een



zeer heldere hemel waardoor we allemaal om de beurt konden kijken naar de planeet Jupiter en zijn vier manen, waarop de telescoop scherp gesteld werd. Mooi om te zien.

Kortom: een bezoek aan Sterrenwacht Asten is een hele mooie ervaring voor iedereen die interesse heeft in de wonderen van het universum. Of je nu een doorgewinterde astronoom bent of gewoon nieuwsgierig bent naar de sterren, de sterrenwacht biedt een schat aan kennis en een unieke kijk op de kosmos. Voor meer informatie over publieks-activiteiten, lidmaatschap etc. kijk op <https://sterrenwachtasten.nl>

Dank aan de programmacommissie voor de organisatie van deze activiteit.